

Udskriftsdato: 13. december 2025

KEN nr 9443 af 15/10/1997 (Historisk)

Ankestyrelsens principafgørelse O-141-97 om tilbagebetaling - ophold i udlandet - vejledning - oplysningspligt - bevillingsskrivelse

Ministerium: Social- og Boligministeriet

Journalnummer: J.nr.: 200398-97

Ankestyrelsens principafgørelse O-141-97 om tilbagebetaling - ophold i udlandet - vejledning - oplysningspligt - bevillingsskrivelse

Resume:

Ansøger havde ikke modtaget kontanthjælp mod bedre vidende i forbindelse med ophold i udlandet.

Ankestyrelsen lagde vægt på, at det ikke fremgik af sagen, at ansøger i tilstrækkeligt omfang var blevet orienteret om, at hun ikke var berettiget til at modtage kontanthjælp under ophold i udlandet, og lagde til grund, at hverken det, der var anført i ansøgningsskemaet om oplysningspligt eller de oplysninger, ansøger iøvrigt havde modtaget om oplysningspligten i forbindelse med udrejse fra Danmark, kunne anses for tilstrækkelig vejledning.

Kassation:

Principafgørelsen har ikke længere vejledningsværdi

Kassationsdato:

15-06-2009

Love:

Lov om social bistand - lovbekendtgørelse nr. 110 af 26. februar 1996 - § 18 og § 25, stk. 1, nr. 1

Sagsfremstilling:

Ansøger, der var kommet her til landet som flygtning, var analfabet og talte ikke dansk. Da hun i marts 1993 tilflyttede sin nuværende kommune, var hun 62 år.

I forbindelse med ansøgningen om kontanthjælp mødte hun sammen med en datter, der fungerede som tolk, samt en repræsentant fra en invandrerorganisation. I kommunens journal for den 31. marts 1993 var bl.a. anført: "§ 17-skemaet gennemgås, forsøgt at forklare kl. vedr. regler for modtagelse af bistandshjælp herunder § 18".

Det såkaldte § 17-skema var et skema til ansøgning om kontanthjælp efter bistandsloven. Skemaet var dateret 31. marts 1993 og underskrevet ved hjælp af fingeraftryk. Ansøger havde i skemaet skrevet under på, at hun var bekendt med, at hun havde pligt til straks at underrette social- og sundhedsforvaltningen om enhver forandring, der måtte ske i de ovennævnte personlige og økonomiske forhold, mens hun fik hjælp. På skemaets sidste side var oplysningspligten nærmere beskrevet, herunder var der som eksempel på ændringer i de personlige forhold, der skulle oplyses, nævnt ændring i bopælsforhold, flytninger for husstandens medlemmer, ophold på hospital, institution og lignende. Ophold i udlandet var derimod ikke nævnt.

Det fremgik heller ikke af kommunens journal, at ansøger i forbindelse med henvendelsen den 31. marts 1993 eller senere skulle have fået særskilt vejledning om, at kontanthjælpen ikke kunne bevares under ophold i udlandet.

I notat af 18. april 1995 var anført, at ansøger havde været til opfølgningssamtale sammen med sin datter. Hun havde i forbindelse hermed oplyst, at hun deltog i de almindelige aktiviteter, der blev tilbudt på Indvandrer-Kvindecentret. Ansøger havde endvidere klaget over dårligt helbred, ligesom hun virkede

afkræftet. Det blev vurderet, at det virkede meningsløst at aktivere ansøger med danskursus i betragtning af hendes alder, helbred og sociale situation.

I december 1996 modtog kommunen oplysninger fra politiet i lufthavnen om, at ansøger havde været udrejst af landet i perioden fra 6. juli til 7. oktober 1996.

Ifølge udtalelse fra ansøgers læge havde ansøger mere eller mindre konstant haft luftvejsbesvær med hoste og åndenød, og havde flere gange været til undersøgelse herfor, uden at man havde kunnet stille nogen diagnose. Da ansøger havde haft mulighed for at besøge familie i udlandet i et land med et varmere klima, anså lægen dette som en mulighed for at se, om klimaforandringen kunne gavne, hvilket den gjorde.

Ved afgørelse af 18. december 1996 meddelte kommunen, at ansøger i udrejseperioden uretmæssigt havde modtaget kontanthjælp efter bistandsloven, da hun havde undladt at oplyse forvaltningen om, at hun var rejst udenlands. Ansøger skulle derfor tilbagebetale det uretmæssigt modtagne beløb på 20.409 kr. Ansøger fik samtidig indskærpet indholdet af bistandslovens § 18.

Ankenævnet tiltrådte kommunens afgørelse med begrundelsen, at ansøger havde tilsidesat sin oplysningspligt og måtte antages at have modtaget kontanthjælpen mod bedre vidende.

I klagen til Ankestyrelsen var det bl.a. anført, at ansøger ikke havde haft den fulde forståelse for sine pligter og rettigheder i forbindelse med modtagelsen af kontanthjælp, da hun på grund af sine manglende danskundskaber ikke havde kunnet modtage tilstrækkelig vejledning og oplysning og derved blive klar over sine forpligtelser over for kommunen i forbindelse med et udlandsophold. Herudover var ansøger blevet opfordret af sin læge til at foretage rejsen.

Sagen blev behandlet i principielt møde med henblik på afklaring af, hvorvidt kommunen havde opfyldt sin vejledningspligt i forbindelse med udbetalingen af kontanthjælp til ansøger, således at hun vidste eller burde vide, at hun ikke havde haft ret til kontanthjælp under sit ophold i udlandet.

Afgørelse:

Ankestyrelsen fandt ikke, at den kontanthjælp, der var udbetalt til ansøger i perioden fra 6. juli til 7. oktober 1996, kunne anses for modtaget mod bedre vidende.

Kommunen havde derfor ikke været berettiget til at kræve hjælpen tilbagebetalt.

Ankestyrelsen lagde ved afgørelsen vægt på, at det ikke fremgik af sagen, at ansøger i tilstrækkeligt omfang var blevet orienteret om, at hun ikke var berettiget til at modtage kontanthjælp under ophold i udlandet.

Ankestyrelsen lagde til grund, at hverken det, der var anført i ansøgningsskemaet om oplysningspligt eller de oplysninger, ansøger i øvrigt havde modtaget om oplysningspligten i forbindelse med udrejse fra Danmark, kunne anses for tilstrækkelig vejledning.

Ankestyrelsen fandt heller ikke ud fra sagens øvrige oplysninger, at sagsbehandleren i tilstrækkeligt omfang havde sikret sig, at ansøger var klar over betingelserne for at modtage kontanthjælp.

Ankestyrelsen ændrede således ankenævnets afgørelse.